

κυρίας θεοτόκου τε τῆς δεσποίνης τοῦ κόσμου,
 ἡ ὄψιν εἰς τὰς χεῖρας τῆς τῶν λυτρωτῆν τοῦ
 [κόσμου.

Καὶ πάντα ἐκτυπώματα ἁγίων καὶ ἀγγέλων,
 ἱεραρχῶν, μαρτύρων τε, ὁσίων καὶ δικαίων.
 Αἱ πᾶσαι ὠραιώταται μὲ λίθους πολυτίμους
 ἔλαι μὲ τοὺς ἀδάμαντας καὶ μὲ πολλοὺς μαργάρους.
 Εἶχαν ποδῖαις εὐμορφαῖς μεγάλαις ὡσπερ πύκνια
 μὲ τέχνην ὠραιώτατην μὲ πᾶσαν εὐκοσμίαν.
 Εἶχαν μαργάρους περισσοὺς καὶ εὐμορφα ῥομπῆρια
 ζαφείρια, τοπάκια, καὶ ἑκλαμπρα μπαλίσια.
 Πλήρ τέλειος ὡς ποιήσωμεν ἐκ τῶν πολλῶν ἐκείνων.

Καὶ πάλιν τὸς ἐκέλευσεν ὁ μέγας βασιλεὺς
 Βλατιμερίου, Μόσχου καὶ ὅλης τῆς Ῥωσίας
 τὸν πατριάρχην μέγιστον διὰ τὰ εὐλογίῃ
 ἀρχόντισσας ἐκείναις τε ὅλαις τὰ ἁγίαση.
 Καὶ πάντες τότες ἦλθασιν σὺν τῷ μέγα πατριάρχῃ
 τὸ χεῖρον τοῦ ἐφίλησαν μὲ εὐλάβειαν μεγάλην.
 Καὶ πᾶσα μία ἔδωκεν ἀπ' εὐμορφῶν μαρτέλι,
 Τότες ὅπου ἐφίλησαν τὸ ἅγιόν του χεῖρι.

Καὶ πάντες πάλιν στάθησαν εἰς τόπον ὅπου ἦτον,
 μὲ σχῆμα εὐπρεπέστατον καὶ μὲ πολὺν τὸν φόβον.
 Καὶ τότες ἔνας ἀρχοντας μέγας τε τιμημένος,
 γέροντας σωφρονέστατος πολλὰ πεπαιδευμένος,
 μὲ νεῦμα τῆς βασίλισσας τότε σὺν μέσον ἔστη
 τὸν πατριάρχην ἔδωκεν τοῦτον τὸν λόγον ἔση.
 Ὁ πατριάρχα μέγιστε τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
 ἁγίω ἀγιώτατε τῆς οἰκουμένης ὅλης,
 Εἰρήνη ἡ βασίλισσα ἀνατολῆς καὶ δύσεως
 Βλατιμερίου, Μόσχου καὶ τῆς Ῥωσίας ὅλης
 Αστραχαίου Καλάντοῦ, μεγάλου Νογρᾶτιου
 καὶ πάσης γῆς Ἀρκαρίας μεγάλου Συρπηρίου
 καὶ Ἰβερίας τῆς ἡμετέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης
 Χάριν χάριξαι σοὶ πολλὴν καλλὴν εὐεργεσίαν,
 τὰ εὐχεσθαι διὰ ταυτῆν καὶ διὰ τὸν βασιλέα.

Ποτήρι δίδου σοὶ ἀργυρῶν μέγα καὶ χρυσομένον,
 μὲ τέχνην ὠραιώτατην εὐμορφα σκεπασμένον.
 Δίδου σοὶ χάλια καλὰ ἀπὸ τῆν Βενετίας
 καὶ σόφια μεταξωτὰ καὶ εὐμορφα ἀτλάζια.
 Καὶ καρπουχάδες δίδου σοὶ μὲ εὐμορφα κλαδία,
 καὶ εὐμορφα σαμούρια ἀπὸ τῆν Συρπηρίας.
 Δίδου σοὶ χρήματα πολλὰ Νογρᾶτια μέγα
 ἐξ ἀργυρίου καθαροῦ μὲ βασιλέως θυδία.
 Νὰ εὐχεσθαι διὰ ταυτῆν καὶ διὰ τὸν βασιλέα,
 τὰ ἦναι πολυχρόνιοι ἢ ἄχουν πολλὴν ἡγείαν.
 Καὶ ἡ εὐχὴ σου ἅγια εἰς τὸν Θεὸν τὰ φθάση
 νίους καὶ θυγατέρας τε αὐτοῖς διὰ τὰ δῶση!

Ὁ πατριάρχης σήκωσε χεῖρά του τῆν ἁγίαν,
 βασίλισσαν εὐχῆθηκε καὶ βασιλέα μέγα,
 ἁγίασε, συγχώρησε καὶ κατευλόγησέ τους.
 Θεὸς καὶ παμμακάριστος τὰ ἦναι πάντα μὲ αὐτοὺς
 καὶ ἅγιοι Ἀρχάγγελοι Προφῆται, Αποστόλοι,
 Ἀρχιερεῖς καὶ Μάρτυρες καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι.
 Θεὸς ὁ παρτοδύναμος ἐκεῖνος τὰ σὰς δῶση
 ὅπου διέσχισε ποτὲ τῆ Ἐρυθρᾷ θαλάσση.
 Καὶ ἐξ αὐτῆς ἀπέρασαν Ἰσραηλίται ὅλοι,
 Ἑβραῖοι Ἰουδαῖοί τε μικροί τε καὶ μεγάλοι.
 Καὶ πάλιν ὅπου ἔρριψεν ἐξ ἀκροτόμου πέτρας

καὶ ἔδωκεν ἔθρυνεν πάλιν καὶ πόσειεν τοὺς πάντας
 Ἑβραῖους Ἰουδαίους τε ὅλους Ἰσραηλίτας,
 Τότες ὅπου ἐπήγαγον εἰς γῆν ἑπαγγελίας,
 Αὐτὸς πάλιν ὡς ἴσπειλε τὸν Γαβριὴλ τὸν μέγα
 καὶ ἦλθε κ' εὐαγγέλισε Μαρίαν τῆν ἁγίαν
 παρθένον τε τῆν ἄσπιλον τῆν κεχαριτωμένην,
 τῆν παραδέχον στάμναν τε καὶ καθηγιασμένην,
 τὸ ὄριον τὸ παράγιον, τῆν ἀφλεκτον τῆν θάσιν,
 ἐν ἣ Χριστὸς ἐσκήνωσε καὶ ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον,
 καὶ πάντα ἐλευθέρωσε ἐκ τῆς δουλείας καίτους
 τοὺς ἐξ Ἀδάμ προπάτορας καὶ ὅλους τοὺς δικαίους.
 Αὐτὸς ἡμᾶς τὰ λυτρωτῆ, ὅτι ἔσῃς τὰ δῶση,
 τέκνον ἐκ τῆς κοιλίας σου καὶ τὰ σὰς εὐλογῆση!
 Καὶ ἀπ' ἐκεῖ τότε εὐλόγησεν ὁ μέγας πατριάρχης
 Εἰρήνην, τῆν βασίλισσαν Ῥωσίας τῆς μεγάλης.
 Ὁμοίως καὶ ὁ ἕτερος ὁ νέος πατριάρχης
 τῆς Μόσχου καὶ πόλεως Ῥωσίας τῆς μεγάλης.
 (* Ἐπιτεταί τὸ τέλος).

ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΣΗΜΑ

Τὸ παρὰ τοῦ ἐν Ἑλλάδι δικαστικοῦ συλλόγου
 τῷ Γ. Α. Μαυρερίῳ προσερχθέν.

—οοο—

Ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς ἐπαναστάσεως, ἡ
 Ἑλλὰς ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην τῆς εἰσαγωγῆς νόμων
 πολιτικῶν τε καὶ ποινικῶν, τοσούτω μᾶλλον ὅσω
 τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ ἐκ τῶν νόμων
 καὶ τῶν θεσμῶν τοῦ δεσπότου, τοῦ ὁποίου ἠγωνίζε-
 το νὰ ἀποτείσῃ τὸν βαρὺν καὶ ἀλλόφυλον ζυγόν.
 Οἱ κανόνες αἰτενοὶ ὠδήγησαν τὴν ψῆφον τῶν ὀλω-
 μανικῶν δικαστηρίων, βάσιν εἶχον τὸ αὐθαίρετον
 οὐδεμίαν διάταξιν δικονομίας ἀσφαλῆς καὶ βεβαία,
 οὐδεὶς ποινικὸς νόμος γνωστὸς καὶ ὠρισμένος ἠδύ-
 νατο νὰ περιστείλῃ τὰ πάθη καὶ τὴν πλεονεξίαν τῶν
 δικαστῶν καὶ νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν τιμὴν, τὴν ζωὴν καὶ
 τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν δικαζομένων. Τὰ ὑπὸ τοῦ κατὰ
 τόπον ἀρχιερέως προεδρευόμενα δικαστήρια, συμ-
 βιβαστικὴν μόνον ἐξουσίαν ἔχοντα, δὲν εἶχον οὐδ'
 αὐτὰ κανόνες ἀκριβεῖς εἰς τὰς ἀποφάσεις των, ὥστε
 τὰ πάντα ἔπρεπε νὰ νομοθετηθῶσιν ἀπὸ καινῆς.
 ἔθνος ὅμως ἀγωνιζόμενον περὶ τῶν ὅλων, δυσκόλως
 δύναται νὰ ἀσχοληθῆ εἰς σύστασιν νομοθεσίης, ἥτις
 εἶναι ἔργον τῆς εἰρήνης. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ γενό-
 μενα νομοθετικὰ δοκίμια μῆτε νὰ ἐφαρμοσθῶσι,
 μῆτε νὰ ζήσωσιν ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἠδύνατο.

Ὁ ἀπὸ 2 Μαΐου 1822 ΙΣΤ' νόμος τῆς πρώτης πε-
 ριόδου, ἀτελεὶς δοκίμιον ὀργανισμοῦ καὶ διαδικασίας,
 τῶντε ποινικῶν καὶ πολιτικῶν δικαστηρίων, οὐδέποτε
 ἐξετελέσθη ἕνεκα τοῦ πολέμου μόνον δὲ δικαστήριον,
 τὸ ὅποσον καθιδρύθη διαρκούντος τοῦ ἀγῶνος, εἶναι
 τὸ κατὰ τὴν 16 Ἀπριλίου 1837 συσταθὲν ἐν Νευ-
 πλίῳ ἐγκληματικὸν δικαστήριον, τὸ ὅποσον δικάζον
 κατὰ τὸ ἀπάνθισμα τῶν ἐγκληματικῶν, ποινικῶν νό-
 μων κυρωθέντα τὸν 18 Ἀπριλίου 1823 διὰ τοῦ ΜΓ'.
 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀστρεὶ Β! συνελεύσεως, καὶ τοὺς

ποινικούς βεβαιωμένους νόμους, ελάχιστους μόνον μη-
νας διήρκεσε. Δὲν μνημονεύομεν τὸ ἐπὶ τῶν λειψῶν
δικαστήριον, διότι τοῦτο ἦτο μᾶλλον τῶν πολεμι-
κῶν ἢ τῶν πολιτικῶν ἔργων παράρτημα, οὐδὲ τὸ
διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Μαρτίου 1826 συσταθὲν ἐν Σύρῳ
εμπορικὸν δικαστήριον, διότι τὸ περὶ τοῦτου διά-
ταγμα οὐδέποτε ἐξετελέσθη ὥστε μέχρι τοῦ 1828
αἱ διαφοραὶ τῶν πολιτῶν διελύοντο δι' αἰρετῶν
κριτῶν, ἐν ἐλλείψει τακτικῶν δικαστηρίων.

Ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος κατὰ πρῶτον
καθιδρύθησαν δικαστήρια τακτικά· καὶ κατὰ ταύ-
την ὅμως τὴν περίοδον, τὰ ἀτελῆ ἔργα τῶν προ-
ηγηθεισῶν κυβερνήσεων ἐλήφθησαν καὶ ἐχρησίμευσαν
ὡς βᾶσις τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων.

Ὡς δικονομία πολιτικὴ εἰσῆχθη ὁ ΠΤ' νόμος τῆς
2 Μαΐου 1822 ὡς ἀστυκὸς νόμος, ἡ ἐξάδιδλος τοῦ
Ἀρμενοπούλου καὶ οἱ Βυζαντινοὶ νόμοι ὡς ἐμπορι-
κός, ὁ κώδικς τοῦ Ναπολέοντος, ἅτινα εἶχον ἤδη

ταραχαί, ἐματαιώσαν τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν. Εἰς τὴν
συγκρότησιν τῶν δικαστηρίων συνέπραττε κατ' ἔτος
ἡ Γερουσία, ἡ δὲ βιαία διάλυσις αὐτῆς ἐπέφερε καὶ
τὴν ἐντελῆ παῦσιν τῶν δικαστηρίων, ὥστε ἐπὶ τῆς
ἐλευθερίας τοῦ βασιλέως δὲν ὑπῆρχον δικαστήρια.

Τοιαύτη ἦτον ἡ κατάστασις τῆς δικαστικῆς νο-
μοθεσίας ὅταν ἡ ἀντιβασιλεία ἀνέλαθε τὰς ἡμέρας
τῆς Κυβερνήσεως. Οὐδὲν ὑπῆρχεν ὁποσοῦν ἀρχαῖον
καὶ ἐρριζωμένον εἰς τὰ ἔθνη τοῦ λαοῦ τὰ πάντα
ἦσαν ἀτελῆ καὶ ἀσυνάρτητα ἐραίσματα ἐκ ξένων
νομοθεσιῶν, ἐκ τοῦ προχείρου ὡς ἔργα ἀνάγκης
γενόμενα καὶ αὐτόχρημα ἐρήμιστα. Ἡ ἀντιβασιλεία,
καὶ ἰδίως ὁ ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ἀντιβασιλεὺς Δ.
Μαυρέριος, λαθῶν γνώσιν αὐτῶν, κατενόησεν ὅτι οὐ-
δόλως ἔδυνάτο νὰ ἐρεληθῆ ἀπὸ τοιούτων ἔργων καὶ
ὅτι μόνη ἡ εἰσαγωγὴ νομοθεσίας ὅπως νέας, κατὰ
τὰς νεωτέρας τῶν περρωτισμένων ἔθνων θεσμοθεσίας
συνταταγμένη, ἔδυνάτο νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν εὐε-

καθιερώσει αἱ ἐθνικαὶ συνελεύσεις· ὡς ποινικός νό-
μος, τὸ ἀπάνθισμα τῶν ἐγκληματικῶν, ὡς ποινικὴ
δὲ δικονομία, ἡ ἐγκληματικὴ διαδικασία ἢ ὑπὸ τοῦ
Πανελληνίου συνταχθεῖσα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1829.

Τὸν ὀργανισμὸν τοῦτον τῶν δικαστηρίων, εἰσαχ-
θέντα κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1829, διεδέχθη ἄλ-
λος κατὰ τὸν Αὐγούστου τοῦ 1830, καὶ σὺν αὐτῷ
νέαι δικονομίαι, πολιτικαὶ τε καὶ ποινικαὶ, εἰσῆχθη-
σαν εἰς τὰ δικαστήρια· πάντα ταῦτα, ἔργα τοῦ τό-
τε ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, εἶναι μίγμα πα-
ράδοξον ἐλευθερίων καὶ δεσποτικῶν διατάξεων, ἀ-
σύμφυτον σύστημα ἀγγλικῶν καὶ ἐνετικῶν θεσμῶν.
Ἐν ᾧ καταργεῖται ἢ ἐν τῷ ἀκροτέρῳ δημοσιότης
ἐπὶ τῶν ποινικῶν δικῶν, ἐν τῇ ἀνακρίσει ὁ κριτ-
ταζόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρευρίσκηται εἰς
εἰς ὅλας τὰς ἐξετάσεις τῶν μαρτύρων καὶ νὰ ἔχη καὶ
μάρτυρας τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκλογῆς πρὸς βεβαίωσιν
τῶν γινομένων. Ἀλλὰ καὶ ταύτης τῆς νομοθεσίας,
τῆς ὁποίας ἡ ἀκριβεστέρη ἐξέτασις δὲν εἶναι τοῦ
παρόντος κριτοῦ, ἡ ζωὴ ἦτο ὀλιγοχρόνια. Ὁ θάνα-
τος τοῦ Κυβερνήτου καὶ αἱ ἐπεληθούσαι πολιτικαὶ

μερίων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐξασφαλίσθη τὸ μέλλον αὐ-
τῆς. Ὅθεν ἐπεδόθη εἰς τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔργον,
καὶ μετὰ δύο ἔτη εἰσῆχθησαν παρ' ἡμῶν ὁ ὀργανισ-
μὸς τῶν δικαστηρίων, ἡ πολιτικὴ καὶ ποινικὴ δι-
κονομία καὶ ὁ ποινικός νόμος. Ἡ ἐλευθερία τοῦ τό-
που, τὸ σύστημα τῶν ἐνόρκων, καὶ ἡ δημοσιότης
τῆς διαδικασίας καθιερώθησαν διὰ τῆς νέας ταύτης
νομοθεσίας, ἧτις καὶ κατὰ μέρος ἐξεταζομένη δὲν
εἶναι κατωτέρα καμμιᾶς τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν,
ἡ δὲ μέχρι τοῦδε ὄχι ὀλιγοχρόνιος πείρα μαρτυρεῖ
τὴν ἀρετὴν αὐτῆς.

Τὸ μέγα τοῦτο εὐεργέτημα ἐκτιμῶντες ἰδίως οἱ
περὶ τὰ δικαστικά ἀσχολούμενοι, καὶ θέλοντες νὰ
δηλώσωσιν ἔργῳ τὴν πρὸς τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα κυ-
ριον Μαυρέριον εὐγνωμοσύνην αὐτῶν, ἀπεράσισαν,
κοινῇ γνώμῃ, ὅτε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος παρέστη
ἐν μέσῳ ἡμῶν, νὰ προσφέρωσιν αὐτῷ χρυσοῦν σῆμα
ὀγδοήκοντα δραμίων ὀλκῆς, ἔχον ἐγκυκλοπαικὰ
ἔμβλημα μὲν τὴν προτομὴν τοῦ ἀνδρός, διὲν δὲ τὸ
ἔξῃς ἐπιγράμμα.

Σειπτρα ποδ' ἔχεν Ὀθωνος ἀνακτος ἐν Ἑλλάδα γαίαν
Μαυρίσιος νομῶν, εὐνομίη τ' ἀγλαῖν
Καὶν ἂ ἔσσητε ζείνω δ' εὖνοι παραίντες
Σήμα θεμιστοπόλαι τυττε διδύσαι ἔχειν (1).

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔργον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῆ καὶ νὰ παραδοθῆ τῷ ἀνδρὶ ὅτε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνταῦθα διέτριβεν, ὁ δικαστικὸς σύλλογος ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τοὺς Κ. Α. Πολυζωίδην, ἀντιπρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου, Πέτρον Παπαρρηγόπουλον, εἰσχυγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, καὶ Μεγαλὸν Πατλῆν, δικηγόρον, νὰ γράψωσι πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν καὶ νὰ παρακαλέσωσι τὸν ἐνταῦθα πρέσβυν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Βαυαρίας νὰ δεχθῆ καὶ ἀποσταίλῃ εἰς τὸν Κ. Μαυρέριον τὸ τε σήμα καὶ τὴν ἐπιστολὴν· συγχρόνως δὲ νὰ προσφέρωσιν εἰς τὴν Α. Μ. τὸν βασιλέα ἀργυροῦν ἀντίτυπον τοῦ αὐτοῦ σήματος. Ταῦτα δὲ καὶ ἐγένοντο κατ' αὐτάς· ὁ τε Βασιλεὺς καὶ ὁ πρέσβυς τῆς Βαυαρίας ἐδέχθησαν φιλοφρόνως τοὺς ἐντολοδόχους τοῦ δικαστικοῦ συλλόγου καὶ ἐπήνεσαν τὸ εὐγενὲς αἰσθημα αὐτῶν· ὁ δὲ τελευταῖος ἀνεδέχθη προθύμως τὴν ἀποστολὴν τοῦ τε σήματος καὶ τῆς ἐπιστολῆς, τῆς ὁποίας ἰδοὺ τὸ περιεχόμενον.

ΓΕΩΡΓΙΩ ΛΟΥΔΟΒΙΚΩ ΜΑΥΡΕΡΙΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ἀθήνησι κδ'. Ἰουλίου 1839.

Τῶν ἐπιτρόπων Ὀθωνος, τοῦ εὐκλειῶς τῆς Ἑλλάδος βασιλεύοντος, γενόμενος, γνώμη δὲ καὶ ἐπιστήμη, τῆ περὶ τοὺς νόμους, οὐδενὸς τῶν συναρχόντων δεύτερος, οὐ μικρῶν ἀγαθῶν ἡμῖν ἐγένου παραίτιος, κάλλιστον ἄμα καὶ ἐδραϊον ἢς ἤρξας ἀρχῆς μνημεῖον σεαυτῷ ἰδρυσάμενος. Τῶν βεσμῶν γὰρ οἷς ἡ ἐσπερία καὶ ἀρχικωτέρα Εὐρώπη οὐκ ἀπεικότως σμυνύεται, ἀπαρθίνας τὰ κάλλιστα, εὐτε δὲ καὶ καλῶς ἐκ τῶν ἐρόντων πρὸς τὴν χρεῖαν μεθαρμούσας, νόμοις ἀρίστοις καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ χρόνου, ἀσφαλιστάτου γνώμονος, δοκιμασίας εἰληχόσι, ἀρτιπαγῆ καὶ σαλεύουσας τῆς πολιτείας ἐκράτυνας, οἷον βάρβαρα ὑποθεῖς αὐτῇ ἀσφαλῆ καὶ βέβαια.

Τούτων δὲ μνημημένοι, ὅτε τῆς δημοτελοῦς ἐπίστεως ἡμῖν κοινωτὸς ἐορτῆς, ἦν. οἷον ἐκ παίδων εἰς ἀνδρας παραγγέλλοντες, ἐτελοῦμεν, κῆκλους ἐνιαυτῶν πεντάκις πέντε ὑπὸ πρώτῳ βασιλεῖ τῷ Ὀθωνι εὐδαιμόνως διαύσαντες, ἀσμετοί σε ὑπεδεξάμεθα, ἢ φιλοφροσύνη τῆς εὐγνωμοσύνης ἐνδεικνόμενοι, μάλιστα δὲ οἱ τοῦ δικαστικοῦ καταλόγου· οἱ καὶ ἔργῳ τῆς γνώμης πιστώσασθαι προθυμούμενοι, ἐξ ἐράνου μικροῦ, ὅπως καὶ τοῖς ἀπορωτέροις ἂν εἶη εὐπόριστος, εὐτελεῖ μνημεῖον ἀνεξίτηλον τῆς τῆς εὐεργεσίας μνήμην παραδοῦναι τοῖς ἐπιεργνομένοις ἔγνωμεν. Τίνας γὰρ καὶ δικαιοτέροις χάριτάς σοι ὁμολογεῖν, ἢ, οἷτινες, ἰ-

διον τὸ χρῆσθαι τοῖς ὑπὸ σοῦ τιθειμένοις νόμοις λαχόντες, ὅτι πλείστον καὶ τῆς εὐεργεσίας μετελήφασι;

Ζέξαι τοίνυν εὐμενῶς, ἀνδρῶν ἀριστε, τοῦ μνημείου τούτου μαρτύριον ἔκτυπον, δι' ἡμῶν παρὰ τοῦ δικαστικοῦ συλλόγου προσφερόμενον, καὶ μηδέποτε παύσιο εὖνους τοῖς Ἕλλησι πᾶσι καὶ ἡμῖν ἰδίᾳ διατελῶν.

Ἐρρώσο.

Ἐξ ἐντολῆς τοῦ ἐν Ἑλλάδι δικαστικοῦ συλλόγου,

Α. ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ

Π. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

Ἰδοὺ ἢ ἀπάντησις αὐτοῦ.

Ἀξιότιμοι Κύριοι

ΠΟΛΥΖΩΙΔΗ, ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΕ ΚΑΙ ΠΟΤΛΗ.

Ἐλαβον τὴν ἐπιστολὴν ὑμῶν μετὰ τοῦ περικαλλιστάτου χρυσοῦ νομισματοσήμου ὅπερ ἐ ἀπεστείλατε κατ' ἐντολὴν τῆς ομάδος τῶν ἐν Ἑλλάδι θεμιστοπόλων, καὶ σπεύδω νὰ ἐκφράσω ὑμῖν τε καὶ τοῖς ἐντολοῦσιν ὑμῶν ἅπασιν καὶ ἐκάστῳ κατ' ἰδίαν τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὸ ἐμφαντικώτατον τοῦτο τῆς εὐνοίας αὐτῶν δείγμα. Ἡ ἱστορία οὐδὲν παρέχει ἕτερον παράδειγμα τοιαύτης ἐνδείξεως εὐμενείας καὶ μάλιστα τοῦ τρόπου, καθ' ἣν αὐτὴ ἐξεδηλώθη. Ἡ πῆρξας μὲν καὶ ἄλλοτε καὶ εἰργάσθησαν ὑπὲρ τῶν ἔθνων μεγάλοι νομοθέται, οὐδεὶς ὅμως ἐκομίσαστο τὴν χάριν ἀπάντων ἀνεξαιρέτως τῶν νομοθετῶν τοῦ ἔθνους, ὑπὲρ οὗ εἰργάσθη. Ἀπέκειτο μόνον εἰς τὸ εὐφυὲς ἑλληνικὸν ἔθνος νὰ ἔχη καὶ νὰ ἐκδηλώσῃ οὕτω τοιαύτην χάριν· ἀνεγείρατε λοιπὸν διὰ τῆς πράξεως ταύτης οὐ μόνον ἐμοί, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν αὐτοῖς κάλλιστον μνημεῖον.

Ῥυθμίζων πρὸ εἰκοσιῆς ἐτῶν διὰ νόμον τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας συναγείσει τῶν ἐπὶ τούτῳ συγκαλεσθέντων ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων, συντάτων νόμους περὶ τῆς δημοσίας παιδείσεως, περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν συλλογῶν κ.λπ. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις παρασκευάων κώδικας νόμων οἰκείων εἰς ὑμᾶς, εἶχον διηρηκῶς πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ μέλλον τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους μεγαλείου, ἐβειώρησα δὲ ἠδιστα καὶ θαυμάσιστα ἀμειψθεῖσας τὰς πολυμόχθους ταύτας ἐργασίας μου ὅτε, ἐπισκεψθεῖς ὑμᾶς τὸ παρελθὸν ἔτος κατὰ τὴν σπαρτίαν εἰς τὸν βίον τῶν βασιλέων εἰκοσιπενταετηρίδα, ἐπέισθην ὅτι συνωκειώθητε ἐντελῶς πρὸς τοὺς θεσμοὺς ἐκείτους καὶ ἀνεβητε ἤδη εἰς τὴν ὑψηλὴν βαθμίδα τοῦ πολιτισμοῦ, ἀφ' ἣς δύνασθε ν' ἀποδώσετε εἰς τὴν ἀνατολὴν ὅτι πρὸ χιλιῶδων ἐτῶν εἶχε λάβει παρ' αὐτῆς ἡ Ἑλλάς. Ἡ μεγάλη ἐντολὴ, ἦν ἀπεκλήρωσαν ὑμῖν ἢ ἐμαρμένῃ, εἶναι τὸ ἠγεῖσθαι τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ πολιτισμοῦ. Εἶθε δ' ἀξιοθῶ, ὥν ἔτι, νὰ ἴδω ὑμᾶς εἰς τὸ τέρας τοῦ προορισμοῦ καὶ τῶν εὐχῶν σας.

Τὸ νομισματοσήμον τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ μοι σταλῆ δι' ἀξιωτέρων ἀντιπροσώπων τῆς τῶν Ἑλ-

(1) Τὸ μὲν ἐπίγραμμα ἐποιήθη ὑπὸ Γ. Βαλλίου, τοῦ δικαστικοῦ δικηγόρου· τῆς προσημῆς τὸν τύπον ἐπιτέλεσαν οἱ ἀδελφοὶ Φυτάλα, τὸ στίχον λογιόδικον ὁ Κ. Κωνσταντινίδης, ἐξέταξε δὲ τὸ σήμα ἐν Παρισίῳ ὁ Κύριος Οὐδινὴ, ἐνομοκτὸς γλύπτης κρημνίδης.

λήτων νομομαθῶν ομάδαος ἢ διὰ τῶν ἐγκρίτων ἀνθρώπων, οἵτινες ἐπέγραψαν τὴν πρὸς ἐμὲ προσφώνησιν.

Εὐγνωμονῶν ὑμῖν καὶ πάλιν, παρακαλῶ νὰ ἐκφράσητε τὴν βαθυτάτην ταύτην εὐγνωμοσύνην εἰς ἅπαντα σελήβδην τὸν σύλλογον τῶν νομομαθῶν καὶ εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν κατὰ μέρος. Ὁλόκληρον δὲ τὸ ἐλλ. ἔθνος ἔστω πεπεισμένον ὅτι μέχρι τῆς τελευταίας προῆς μου θέλω ἐξακολουθεῖν ἡ ἀγαπῶ τοὺς φιλιτάτους μοι Ἕλληνας καὶ τὰ ὑπηρετῶ αὐτοὺς πάντοτε κατὰ δύναμιν.

Εἴθε διαμένω πάντοτε καὶ ἐν τῇ μνήμῃ ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἐν Μοράχῳ τῆν 15 Ἰουλίου 1859.

ΜΑΟΥΡΕΡ.

Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας, Γερουσιαστὴς κλπ.

Τὸ πρωτότυπον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἀπεφασίσθη νὰ κατατεθῇ μεταξὺ τῶν αὐτογράφων τῆς δημοσίας ἡμῶν βιβλιοθήκης.

Εἰς Κορακὰς ἢ Οἰκογενεῖα.

—000—

Διήγημα ἠθικὸν τῆς Σοφίας Γαίης.

Ὁ Σωσθένης Ρενεκούρ, περνώσας τὰς σπουδὰς του, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν, πολλοὺς φέρων καὶ ἐπιφθόνους ἀκαδημαϊκοὺς στεφάνους. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐξόδου του ἐκ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου ἦν ἡμέρα θλίψεως διὰ τε τοὺς καθηγητὰς του, οἵτινες τὸν ἠγάπων διὰ τὰς προόδους καὶ τὴν εὐφυΐαν του, συγκρατατικοὶ δεικνύμενοι πρὸς τὴν ὑπὲρ τὸ θεῖον ἀνεξαρτησίαν τοῦ χαρακτῆρός του, καὶ διὰ τοὺς συμμαθητὰς του, οἵτινες ἕνεκα τῆς ἀγαθότητος τῆς καρδίας του ἐλησπόνουν τὴν μικρὰν χαιρεκακίαν τοῦ πνεύματός του. Ἡ αὐτὴ δ' ἡμέρα ἐπανηγουρίσθη μετ' ἀγαλλιήσεως ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τοῦ τελειοδιδάχτου, καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ νεὰ του ἀδελφὴ ἀνεξάντλητοι ἦσαν εἰς ἐρευνέσεις δυναμένας νὰ τῷ καταστήσωσιν εὐχρεστον τὴν ἐπιστροφὴν του. Τὰς ψαθίνας καθέδρας, τὴν πρόστυχον τράπεζαν, τὴν κλίνην ἀνευ παραπετασμάτων διεδέχθησαν ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ μαθητοῦ ἀνακλιντήριον μεταξωτῶν, καὶ βαθύς καὶ ἀναπαυτικὸς θρόνος, ὠραῖον γραφεῖον μετὰ στιλπνῆς βιβλιοθήκης καὶ κομφῶν θέσεων, κεκαλυμμένων ὑπὸ πανταίων καὶ καλλιτέχνων ἀθυρμάτων, τῶν κροσσούντων σήμερον πᾶσαν αἴθυσαν ὁπωσοῦν εὐπρεπῆ, καὶ λαμπρὰ κλίνη μετὰ κροσσῶν παραπετασμάτων. Καὶ ἔκρινε μὲν ὁ πατὴρ του πᾶσαν ταύτην τὴν διασκευὴν ὑπὲρ τὸ θεῖον πολυτελῆ διὰτι, ἀρχαῖος ὢν δικαστὴς, περιεφρόνει ὁπωσοῦν τῶν νεωτέρων τὴν ἀβρὰν διαίταν, συντελοῦσαν μόνον, ὡς ἔλεγεν, εἰς ἐλάττωσιν τῆς ἠθικῆς καὶ φυσικῆς βίωμης τῆς

νεολαίας. Καὶ ὁ Κορνῆλιος καὶ ὁ Πασχάλης εἶχον γράψαι τὰς ὠραιοτέρας σελίδας τῶν ἐπὶ καθεδρῶν ψαθίνων, ἐντὸς αἰθουσῶν ἀκοτημάτων, ὧν τὰ ποικίλα παραπετάσματα δὲν περιέσπων τὰς σκέψεις των. Οὔτε ἀσιατικὸς σοφᾶς ὑπῆργεν ἐκεῖ, οὔτε προσκεφάλιον εἰς ἀνάπαυσιν προσκαλῶν. Ἡ ἀφέλεια, προσέθετε, καὶ ἡ σμυνότης τοῦ σπουδαστηρίου, ἐπιτυποῦντο εἰς τὰς ιδέας καὶ εἰς τὸ ὕψος τοῦ συγγραφέως. Ἄν ὁ Θεόφρατος καὶ ὁ Λαθρουγέρος περιεστοιχίζοντο ὑπὸ πλουσίων κατόπτρων, ποτὲ δὲν θὰ ἔγραφον τοὺς εὐφυεῖς χαρακτῆρας των, οὐδ' ὁ Βασσουέτος θὰ κατεκεράνουν τὴν πολυτέλειαν καὶ τὰς ἡδονὰς τοῦ Ἰδ' Λουδοβίκου, ἂν ἔγραφεν ἐν αἰθούσῃ κατακόσμῳ διὰ κεντητῶν παραπετασμάτων ἐκ λευκοῦ τριχάπτου ἐπὶ ῥοδόχρου μεταξωτοῦ, εἰς ἐλαστικὸν ἀνακλιντήριον κατακείμενος, καὶ διὰ πολυχρῶν γοθθικῶν διαφανῶν τὰς θυρίδας του κλείων. Ὅχι, ὄχι, ἔλεγε· σοβαρὸν ἦν τὸ χρῶμα τῶν τοίχων τοῦ σπουδαστηρίου του, μέλαν τὸ δέρμα τῆς ξυλίνης καθέδρας ἐφ' ἧς ἐκάθητο, καὶ ἐκ μελανοῦ ἐβέννου ἡ τράπεζα ἐφ' ἧς ὁ ἱεροκῆρυξ συνέταττε τὰς ὑψηλὰς διδασκᾶς του, καὶ ἐτέκταινε τοὺς φλογεροὺς τῆς εὐγλωττίας του κεραυνοὺς.

Ἦκουε δὲ καὶ ὁ Σωσθένης μετὰ τοῦ δέοντος σεβασμοῦ τὰς σοφᾶς ταύτας παραινέσεις τοῦ ἐμπείρου καὶ εὐφυοῦς πρεσβύτου· ἀλλὰ μόλις τὰς ἤκουε, καὶ σπεύδων κατεκλείετο εἰς τὸν ὠραῖον κοιτῶνα του, ὅπως ἀπολαύσῃ ἀνέτως τῶν τρυφῶν ἃς ὁ πατὴρ του κατέκρινε.

Τὸ δικαστικὸν στάδιον προτιθέμενος ὁ Σωσθένης νὰ διατρέξῃ, ἤρχισε τῶν νομικῶν τὴν σπουδὴν, καὶ ἐπέδωθη εἰς σοβαρῶν ἀντικειμένων μελέτας. Ἀλλὰ λαμπρὸν ἐκ φύσεως ἔχων τὸ πνεῦμα καὶ ζωηρὸν, ἐφέρετο καὶ ἄκων εἰς πᾶν τὸ θέλγον τὴν φαντασίαν, εἰς πᾶν τὸ εὐθυμον καὶ τὸ διάχυσιον προκαλοῦν. Συνέπεσε δὲ νὰ ἔχῃ φίλον, μεταξὺ τῶν ἀρχαίων συμμαθητῶν του, τὸν υἱὸν ἀρχαίου ἐπιστήμου αὐλικοῦ, τοῦ δουκὸς Γενεβιέρα, πτωχεύσαντος μὲν ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ προτιθέμενου οὐχ ἧττον ν' ἀφιερῶσθαι τὰ τέκνα του εἰς τῆς πατρίδος των τὴν ὑπηρεσίαν. Τὸν φίλον δὲ τοῦ Σωσθένους, τὸν Ἀνατόλιον, προώριζεν ἰδίως διὰ τὸ στρατιωτικόν, καὶ ἡ τῶν προγόνων του φήμη ἐφαίνετο αὐτῷ ἐπικρῆς ἐγγύησις διὰ τοῦ υἱοῦ του τὴν ἐπιτυχίαν. Ἦν δ' ὁ Ἀνατόλιος ὠραῖος, ἀνδρεῖος, εὐφυὴς, καὶ ἐκέκτητο τὴν εἰς ἐκυτόν πρόφροναν ἐκείνην πεποιθήσιν ἣν χορηγεῖ συνήθως ἡ εὐγένεια τῆς καταγωγῆς καὶ ἡ κίλλονῃ τοῦ προσώπου. Παρουσιαζόμενος ὡς εὐπατρίδης πτωχεύσας, διότι ἀντὶ τῶν τριακασίων χιλιάδων δραχμῶν ἃς εἶχεν ἄλλοτε εἰσόδημα ὁ πατὴρ του, τῷ ἔμμενον ἤδη μόνον ἐξήκοντα χιλιάδες κατ' ἔτος, ὁ Ἀνατόλιος ἐνεκαυχᾶτο ἐπὶ ταῖς στερήσεσι τῆς πολυτελείας αἷς ἐπεβάλλετο, καὶ ὠφελοῦμενος ἐκ τῆς νέης ἐλευθερίας ἣν εἶχεν εἰσαγάγει ἡ ἐπαναστάσις, ἐξελέξατο φίλον ἐκ ταύτης ὑποδεεστέρας, καὶ διατρέχοντα διάφορον στάδιον. Ἀλλὰ μεταξὺ παραπονούμενος διὰ τὴν πτωχείαν του, καὶ τὴν